

Addit. ad Covarruvias

non puto, quae iuxta magis communem, ac veram interpretationem decidit, fisco in dubio nullam esse praerogativam, ut pro ipso pronuncietur, atque ideo in casu, de quo agimus, idem de privata, ac non favorabili causa, de fisco dicendum est, scilicet eum esse absolvendum; quamvis multi D. Covar. sententiae accedant, & in praxi sic observandum doceat Villadieg. in politic. c. 5. §. 12. n. 21.

Ad Num. 4.

30. Eadem ratione tenendum est, non fore potiorem sententiam pro fisco latam, sed communes juris regulas esse servandas, neque valet argumentum de libertate ad fiscum; nam pro illa in dubiis respondendum passim caverit, l. cum inter veteres 14. in fin. C. de fideicommiss. libertat. l. quoties dubia 21. l. in obscura 140 ff. de reg. jur. l. peculium. 10. §. fin. ff. de manum. testam. l. generaliter 14. l. si peti. um. ff. de fideicommiss. libertat. b. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præs. 115. num. 22. Jacob. Rævard. in d. l. quoties, ubi rationem reddit ex Senec. libr. 1. epistolar. quia scilicet humanitas semper inclinat in melius, prout est libertas respectu servitutis, Præterea libertas omnibus rebus favorabilior habetur; l. libertas 170. ff. de reg. jur. causa vero fiscalis, ut dictum est, favorabilis non confertur, atque ita contra D. Covar. sentiunt, quos laudat, ac sequitur Menoch. d. præsumpt. 7. n. 14. Etsi non pauci in favorem fisci hoc casu respondent, Joan. Garcia de nobilit. glos. 23. n. 29. Peregrin. lib. 7. tit. 3. n. 43. Farinac. fragm. crimin. part. 1. ut. Fin. 187. Buccaron. de different. inter juic. civil. & crimin. different. 164. n. 7. 8. Quæ omnia procedunt, etiam si fiscus de damno vitando contendat cum adversario ex simili causa litiganti.

Ad Num. 5.

32. Consequenter inficiandum erit, in hoc aliquod esse fisco privilegium: nam si agat contra privatum possi lensem, probare debet ad victoriæ bona, super quibus disceptatur, debitori post fiscalem contractum fuisse quæsita; & è contra, si privatus si actor, docere astringitur, bona fuisse debitoris, ante quam cum fisco contraheret, Carleval d. d. 34. n. 18. Mantic. de tacit. convent. lib. 11. tit. 25. n. 14. Pacian. d. c. 25. n. 88. Bart. in d. l. si qui, in fin. n. 3. vers. Ultimo Quero, Negusant. suprà, part. 5. memb. 2. n. 43. Imò si nullus possidet, sed concurrent adversus communem 34 debitorem, fisco incumbit onus probandi, bona ad illum post fiscalem obligationem pervenire: quoniam privatus suam habet fundatam intentionem de jure, cum prior sit tempore; & qui nimirum privilegio relato ad tempus; hoc probaturus est; Merlin. d. lib. 3. q. 87. in fine, Mantic. supra n. 15. 19. Pacific. de Sylvan. interd. t. inspct. 3. c. 2. n. 474. cum seqq.

Quæ tamen limitari possunt ex d. l. 1. juxta communem intellectum, si fiscus egerit ex causa onerosa, privatus vero de lucro certaverit, nam huic onus probat onus incumbeat; cum ex identitate rationis privilegia ad casus similes adaptentur; quod non extensio, sed comprehensionis nuncupatur; Carleval. tom. 1. titul. 1. d. 2. n. 535. Cyriac. controvers. 478. dub. 79. Molin. de primogen. lib. 3. c. 5. n. 6. 7. Pacian. d. n. 85. licet hoc casus nisi adversarius possidet, dominiumque habeat; fiscum in omnibus bonis debitoris absque aliquo privilegio potiorem esse, probet Carleval. d. l. tit. 3. d. 30. per totam, ubi defendit, creditores

postiores ex causa onerosa præteri anterioribus ex lucrativa. Sed contrarium versus est.

Ibi: Sed ubi due apparent scripture codem dic.

Non est legitima illatio: dos habet privilegium, ut instrumentum pro se in dubio prius factum præsumatur. Igitur idem fisco competit: si quidem in ambiguis pro dotibus respondendum esse: jure constitutum est; ut probavimus suprà, à n. 11. In fisco autem contrarium, d. l. non puto, nec talis communicatio privilegiorum inter dotem, & fiscum, jure probatur, prout ibidem diximus.

Ad Num. 6.

De his suprà. Illud omnino compertum est, duobus instrumentis codem die confessis, uno in favorem dotos, altero in privati, vel fisci commodum, dotalem præcessisse præsumti, latissime Merlin. d. lib. 3. q. 77. à n. 3. vers. Hinc inferiur, qui contra sentientes quoad fiscum, laudat n. 7. 9. à n. 89. Pareja d. tit. 7. resol. 5. n. 5. n. 48. Pacific. suprà, num. 482. Fontanel. de pacl. nuptial. class. 7. glos. 2. q. 3. n. 5. 6. Mantic. d. lib. 11. tit. 26. num. 4. Mafchard. vñcl. 575. num. 1. 2. Bald. in l. dotes, C. de jur. dor. Staibani. Jun. resolut. forens. resolut. 3. num. 16. Menoch. d. l. 72. n. 18. cum aliis, Gait. de credito, c. 4. à n. 1183. Cost. de privileg. credit. reg. 2. ampliat. 6. n. 133. Thesaur. lib. 3. q. 106. num. 2. D. Larrea. tom. 2. decis. 85. num. 2. O. ea d. q. 3. num. 17. Qui ad 37 versus possidentem, etiam tale privilegium dotti competere, ait cum Pareja; Alfato, Fænucio & Merlino. In fisco autem aliud tenendum est ex dictis per d. l. non puto, scilicet privato hoc causa non anteponi, ut probavimus sup. num. 16. Istud autem privilegium doris ut ejus instrumentum anterius præsumatur, ad hæredes, etiam extraneos transire, probant Merlin. q. 78. Jas. in l. 1. col. 3. vers. Ter. io adde, ff. sicut. mairim. & alii contra Socin. in 3. notab. quibus adde Pacian. sup. vers. Quidquidem privilegium, ubi subdit, hoc idem privilegium compere Doctori legenti, pro salario.

Non de sunt tamen existimantes aliqui; fisco, & muliere concurrentibus, dotale cessare privilegium; 38 quos referit, ac rejicit Menoch. d. l. 72. n. 14. Sed prima sententia communis, ac veriori admissa, cui & D. Covar. consentit, aperte colligitur, nullum in hac specie privilegium filio concessum esse: nam; si illud haberet, non uteretur mulier in ipsum suo privilegio, ex regula vulgaris quod privilegiatus contra pariter privilegiatum, non gaudet privilegio suo; l. verum 11. §. item queritur, ff. de minorib. c. audit. 3. de in integr. restit. l. sed & milites 10. ff. de excusat. tutor. Carleval. cum multis tom. 1. tit. 1. d. 2. num. 633. Nec satisfacit dicere, dotem præferri, quia est magis privilegiata, ac favorabilis; Cancer. variar. part. 1. c. 9. n. 3. Peregrin. de jur. fisc. libr. 6. c. 6. n. 33. si quidem ubi fiscus, & dos, in jure aliquod obtinet privilegium, illa potior non habetur: sed præfata regula inter eos servatur, d. l. 2. C. de privileg. fisc. Ergo idem instrumentum dotale prævalet fiscali, quia dos habet privilegium, quos fiscus caret; ut Menoch. d. præsumpt. 72. n. 23. asseverat. Quid comprobatur ex veriori sententia, quam suprà tetulimus num. 46. nam dos præfato gaudet privilegio, etiam contra fiscum possidentem, quod alter foret, si huic simile privilegium

Variar. Resolut. Lib. I. Cap. XVI.

legium competenter; ut vulgo dici solet, duo vincula vincunt unum; Menoch. cons. 176. num. 26. Grac. de nobilit. glos. 6. n. 56. l. pen. C. de adop. atque ita duplex causa favoris, unicæ debet prævalere.

Ibi: Minus obstat d. l. satis, quæ speciale jus constituit.

Militaris annonæ favor tantum potuit, ut dos uxoris Primipili propter illius administrationem fisco sit obnoxia; si ex bonis viri, quod ex ea causa debetur, consequi nequeat; atque ita in subsidium ad bona mulieris devenitur quod valde speciale est; Menoch. d. præs. n. 24. 25. Carleval. d. tom. 2. tit. 3. disp. 19. n. 6. libr. 6. tit. 6. n. 42. Merlin. libr. 3. q. 94. n. 6. Escobar. de ratioc. in lib. 1. cap. 39. Capici. decis. 129. n. 9. Gregor. I. op. in l. 25. glos. 7. tit. 13. part. 3. Gait. cap. 4. num. 1898. Mantic. supr. lib. 11. tit. 18. num. 8. Pont. de potest. Proreg. tit. de regal. impon. §. 8. n. 5. Gratian. discept. cap. 733. Flores de Mena variar. lib. 1. q. 6. art. 3. n. 17. Mastrill. de magistratib. lib. 5. cap. 9. n. 9. Cardos. in prax. jadic. verb. Maritus n. 11. Sed hoc privilegium causæ Primipilaris ad bona paraphernalia non extendi; quoniam haec penes uxorem semper extant, neque in dominium viri transferuntur, docent Merlin. num. 26. Gratian. d. l. 733. num. 7. Escobar. num. 11. ubi alios laudat. Fili quoque Primipili, quamvis patti hæredes non extant, paterna obligatione tenetur; l. fin. C. de Primip. lib. 12. Merlin. n. 6.

Ad Num. 7.

De officio Primipili scripsere Cujac. ad tit. de 41 Primipilo. ab. 12. Codicis ubi Alciat. Escobar. suprà. Negusant. part. 5. membr. 2. 27. Capici. à n. 12. Calvina. in lexic. verb. Primipilus: Jult. Lips. de milit. Roman. libro secundo dialogo 8. propè finem Mantic. d. l. lib. undecimo, titul. 18. n. 11. Barboli. in d. l. 1. part. 7. à n. 1. Vvolfralg. Lazi comment. Reipub. Roman. lib. 8. cap. 17. num. 737. verb. Pilum. Merlin. sup. num. 1. cum seqq. Marend. controversial. juri. lib. 6. cap. 49. & ali plures congesti per D. Solorçanum de jur. Indian. tom. 2. lib. 5. capit. univ. num. 129. Inter quos non convenit, quod fuerit Primipili munus; et si l. 16. titul. 9. p. 2. exter definitum, fuisse Primipilum, qui Imperiale vexillum in acie ferebat, quem nos, Alferez, dicimus; illud tamen in confessio apud omnes ferè est, Primipilatum fuisse officium eminentis, ac egregium militare, cui erat annexa administratio, & distributio militaris annona cum onere rationum reddendatum.

Sed dubitatur, num decisio d. l. satis, hodie locum obtinent in Regiis Thesaurariis? de quo disputat Merlin. d. l. question. 94. à n. 11. & cum communi negatice refutat: quod limitat in eis, qui administrant pecuniam, vel annonam exercitus victui destinatam, vulgo, Pagadores, y Tenedores de Bastimentos; nam in his, d. l. satis, constitutionem admittendam docet; à quo discepit Escobar. n. 10. vers. Ex quibus patet.

Vers. His omnibus animadversis.

Habens privilegium, ut in dubio instrumentum pro se confessum præcessisse credatur, illo gaudet, etiam si possidet adversarius; Pareja; pluribus laudatis, d. l. resolut. 5. n. 49. Olea d. l. question. 3. n. 8. Faria addit. ad Covar. Tom. I.

Addit. ad Covarruvias

Ad Num. 9.

50 Sequestrum ex triplice voluntarium; judiciale sive necessarium, & mixtum, de quibus Tusch. lib. §. conclus. 201. Menoch. de re inend. posse. remed. 3. ex n. 86. Corrodi de sequestrat. quest. 3. Azeved. in rubric. nu. 6. 7. tit. 12. lib. 4. Recopilat. Pichard in §. præterea. nu. 20. Inst. quib. mod. re cont. oblig. & alii apud Hermos. in l. 1. glos. 4. num. 5. 6. 21. titul. 3. part. 5.

Necessarium autem, de quo in præsenti, tam Canonicum, quam Civili jure regulariter est vetitum; l. unic. C. de probib. sequest. pecun. c. 1. ut lite pendat. l. 1. tit. 9. part. 3. Tusch. cum pluribus, sup. conclus. 202. n. 2. Neque sit nisi in casibus jure expressis, Cevall. tom. ultim. quest. 158. num. 2. Her. mof. in l. 1. glos. 4. n. 4. tit. 3. part. 5. Marefot. variar. lib. 2. c. 77. n. 1. Carroc. supr. imprin. n. 6. Caldas question. forens. lib. 1. quest. 21. n. 31. Bernard. Gravæ. ad practic. Camer. Imperial. lib. 1. conclus. 147. n. 1. Et qui postular sequestrum fieri, probare debet, eo casu sequestrationem jure permisam esse; Tusch. nu. 2. Alexand. cons. 163. in princip. lib. 6. Par. cons. 41. n. 17. lib. 1. Rota apud Cardin. Cavalerium decis. 324. per totam. Neque fieri debet aliquo legitime possidente extra causas expressas, licet contentiones, ac rixæ aliquin timeantur; Hermos. cum aliis sup. num. 11. 12. Causa autem in quibus sequestrum est permisum, tradunt Vivi commun. opinio. tom. 2. lib. 8. tit. 1. nu. 40. pag. 336. Gonzal ad regul. 8. Cancellaria. §. 7. proœmii. n. 19. cum seqq. Tusch. à n. 12. De obligatione sequestris, latissime Cyriac. tom. 2. controvers. 338. per totam. Unde cum nulli statutum inveniatur, hujusmodi sequestrationem admitti favore fisci agentis, non est cur illi tale privilegium gratis concedatur, maximè in materia odiosa & verita.

Illud autem addendum est, per sequestrum judiciale sive necessarium, possessionem non transire in sequestrum; sed penes possessorem permanere; licet aliud sit in voluntario; ut pluribus relatis communem opinionem esse testantur Hermos. in l. 1. glos. 4. nu. 6. tit. 3. part. 5. August. Barbos. in cap. examinata. num. 10. de judic. At contra tenet Menoch. dict. remed. 3. num. 88. cum Coras. & Aretin. scilicet per sequestrum, etiam voluntarium, possessionem saltem civilem non amitti.

Ad Num. 10.

Vulgare est axioma: ut agens rei vindicatione, fateatur adverbarium possidere, l. 1. c. de alienat. judic. mutand. caus. fact. Marefot. sup. lib. 1. c. 36. num. 21. Nicoll. Belloni. suppedit. jur. lib. 1. cap. 19. Villadieg. supr. cap. 5. §. 12. num. 20. vers. 7. tractando, ubi de fisco agit, Myssinger. in §. omnium, n. 24. Inst. de actionibus. Ratio est, quia nequit intentari in eum, qui non possidet; Cyriac. tom. 2. controvers. 330. nu. 9. Abb. cons. 17. num. 1. vers. Nam rei vindicatio, volum. 2. Noguerol. allegat. 1. nu. 58. At non est præcisè necessarium, reum habere veram possessionem, cum satis sit, ut adversus eumdem rei vindicatio detur, quod rei petite detentor sit; l. officium 9. in fine. ff. de rei vindicatio. Paz in praxi tom. 3. cap. 1. §. 3. num. 12. ubi alii Villadiego cap. 8. nu. 3. Hinc est, ut qui actione reali experitur, non censeatur sua possessioni renunciare, ut docet D. Covarruvias, nam solùm affirmat reum esse in possessione rei, super qua litigat, & hoc non ultra, sed necessario; Ludovic,

Bologn. in l. naturaliter 12. §. nihil commune ff. de acquirend. posse. Neque renunciatio proprii juris est presumenda; quoties aliter actus potest sustineri; argum. l. cum. de indebito. 25. ff. de probat. Carleval. ex multis, d. tom. 43. disp. 19. n. 14. & 18 disp. 23. num. 43.

Ibi: Sed si quis agat confessoria, aut negotoria.

Actio confessoria datur ei, qui intendit se habere servitutem jam constitutam in alieno fundo, vel domo, aut alibi; Negotoria vero ei qui inficiatur, alium in re sua habere servitutem, quæ, eti in rem sint, competent etiam possidentibus; §. æquè si agant, ubi Jaf. nu. 54. Inst. de actionib. Pichard, ibi à princip. Morl. in emptor. jur. tit. de servitutib. nu. 103. cum seqq. Arism. variar. sentent. tom. 2. titul. 569. Petr. Greg. syntagmat. lib. 4. c. 22. nu. 1. cum aliis, Aug. Barbos. in collectan. ad. c. examinata, num. 8. 9. de judic. Menoch. de retinend. remed. 5. nu. 39. cum seqq. Paz. supr. §. 4. nu. 20. 21. 30. cum aliis, Villadieg. supr. à nu. 4. Fort. dialog. 16. nu. Main. libr. 1. action. c. 13. Utrum haec actions dentur pro aliis iuribus, vel ut praefendant: eligendi, & similibus? controv. vertitur; quo Pichard. n. 14. 22. Morl. nu. 104. Vaud. variar. question. libr. 2. quest. 27.

Ibi: Ceterum si Regius procurator, populus ve.

Hoc adeo procedit, ut interim, non obstante posse nobilitatis, nihilominus, qui conveniatur, cum plebeis cogatur tributa solvere; l. 9. tit. 11. lib. 2. Recopilat. de quo statim latius n. 68.

Vers. Primo hinc tollitur.

Licet super nobilitate sua litiganti, petitorum à fisco, vel populo propositum suspendere, & ad possessionem convolare; Parlador. different. 145. §. n. 2. Otalor. de nobilit. part. 3. partis tertia princip. cap. 63. Guttier. practicar. lib. 3. cap. 4. n. 104. 109. Menchac. lib. 2. illustr. cap. 87. n. 20. qui duo ultimi loquuntur, quando in continentia offertur probatio ad effectum gaudendi, dum lis agitatur, Nobilium exemptionibus.

Ibi: In quo est animadvertisendum.

Idem notat Gutier. d. lib. 3. cap. 14. nu. 27. & 61 cap. 19. n. 20. Parlador. different. 145. in princip. n. 9. ubi docet in judicio possessorio nobilitatis sufficere, ut proberetur quasi possessio vicinalis litigantis, ejusdemque patris, & avi, in petitorio autem, etiam requiri immemorialis probationem: quam differentiam notarunt etiam Otalor. supr. c. 7. nu. Garc. gloss. 12. Menchac. d. c. 87. n. 8.

Ibi: Ex quibus etiam constat, probationem hujus nobilitatis.

In causis nobilitatis, qui se nobilem esse intendit declarare, sive actor, sive reus sit, illud probare debet, alias succumbet; Padill. in l. in eibus, n. 5. C. de servitut. & aqua. Garcia gloss. 8. n. 8. Guttier. ubi proxime. qui per totum caput disputat, an idem juris sit, licet qui litigat, habeat sententiam pro se super possessione; & n. 30. resolvit, ad huc plebem esse pronunciandum; de quo Otalora p. 2. partis ter. princ. c. 5. nu. 15. ubi hoc Judicis reslinquit arbitrio.

Ibi:

Variar. Resolut. Lib. I. Cap. XVII.

115

Ibi: Et etiam probatur jure, quo constitutum appareat.

63 Nobis nemo presumitur, sed quilibet in dubio plebeius judicatur: quare hanc qualitatem nobilitatis alleganti onus probationis incumbit; Pacian. de probat. lib. 2. c. 26. n. 6. vers. Cum autem, cum n. seqq. Menoch. de presump. lib. 6. pres. 60 per totam. Gattier. d. c. 14. nu. 3. Joan. Garc. gloss. 12. nu. 15. Biéça de inop. debit c. 14. n. 100. Otalor. d. part. 3. c. 8. n. 11. Cafane cons. 64. n. 9. Bald. in l. in actionibus. §. plane, col. 1. ff. de in lit. jurand. Padilla supr. d. c. 15. cum seqq. Tamen omnis presumitur ex radice non inf. & natu. l. 3. C. de infantib. expost. Gutier. supr. At hæc presumptio non sufficit, ut expostiti, aut alii, quorum parentes ignorant, possint admitti, ubi statuta requirunt sanguinis puritatem. Lar. de anniversar. lib. 2. c. 4. n. 37. Girond. de privileg. explicat. nu. 1443. Barbos. in collect. ad rubric. de infant. expost. in fine.

Ibi: In quo solei dubitari an eadem pragmatica.

Quæstio ista perambigua est ut testatur Gutier. practicar. lib. 1. c. 25. per totum, & Otalor. dict. p. 3. c. 3. n. 5. cum seqq. quorum primus cum Cevall. quest. 830. n. 64. affirmat, litigantem interim eligi posse ad officia Nobilium, nec ante sententiam possessione, in qua est, privandum. Ultimus in contraria opiniionem inclinat cum D. Covarruvias. hic, & Did. Per in dict. glos. no embargante, vers. Urum autem, colum. 1380. ipsamque tuetur. Pro quaum opinionum conciliacione diciforsan posset, priorem procedere, ubi valde notoria effet litigantis nobilitas; posteriorem vero, si de ea aliquomodo possit dubitari. Pro qua distincione facit doctrina Gutier. sup. lib. 4. question. 15. n. 10. docentis, debitorum dum de sua nobilitate cognoscitur in vinculis esse debere, aut sub fidejusfoe laxandum, nisi notoria nobilitate fulgeat, tunc enim interim, sine fidejussione dimittendus. Item facit illud, quod ex alio tradit Barbos. in caput. omnipotens 4. n. 3. de accusat. scilicet dictio nem illius textus, dum in eo cavetur, ne quis de criminis accusatus, vel denunciatus, judicio pendente, ad dignitatem Ecclesiasticam eligatur; non obtinere, si fama accusati non sit læsa apud graves, & honestos viros, atque ita si innocentis notoria fuerit accusati, poterit ad dignitatem eligi, ex quo bene inferatur, quod si litigans sit notoriè nobilis, non obstante lite, poterit ad officium publicum nobilium admitti. Sed aliud hodiè praxis observat, nam in opibus, in quibus Nobiles à plebeis, tam per contributiones, quam per officia distinguuntur, qui super sua nobilitate litigant, habilis est, inter rimque officium Nobilium exercitat: ubi vero ea distributiones distinctivæ non sunt, sed solum per officia Nobiles ab ignobilibus discernuntur, dum quis litigat de nobilitate, eligi ad ea non potest. Ita à me consultus quidam percutitus, satisque expertus nobilitatis causarum judex in Pintiana Cancellaria respondit,

Ad Num. 12.

Agens, ut Nobilis pronuncietur, potest omisso peitorio à se deducto, ad possessorium transire; modò in causa non sit conclusum; Parlador. dict. different. 145. §. 1. n. 1. Otalora d. part. 3. c. 3. n. 72. 11. Joann. Garcia gloss. 11. Idemque est, si à fisco peitorium proponatur, ut dictum est supra, n. 61.

Ad Num. 13.

Pendente lite super nobilitate, eti in ejus possessione sit litigans; compellitur cum plebeis tributa pendere. d. l. 9. tit. 11. lib. 2. Recopilat. Parlador. supr. §. 1. n. 3. Menoch. cons. 100. n. 23. Otalor. part. tert. c. 5. Guttier. d. c. 14. n. 102. Bald. cons. 198. n. 3. lib. 1. Boff. in praxi crimin. titul. de Princip. & privileg. ejus. n. 146. Menchac. d. lib. 2. c. 87. n. 18. 19. Rebus ad leges Gallie, tom. 3. tract. de materie

K 4 & de